DOMSTOLENS DOM
av den 20 februari 1979 *

I mål 122/78

har Tribunal administratif de Paris till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

SA Buitoni

och

Fonds d'orientation et de régularisation des marchés agricoles.

Begäran avser giltigheten och tolkningen av artikel 3 i kommissionens förordning nr 499/76 av den 5 mars 1976 om ändring av förordning nr 193/75 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för import-, export- och förutfastställelselicenser för jordbruksprodukter (EGT nr L 59, s. 18).

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden H. Kutscher, avdelningsordförandena J. Mertens de Wilmars och Mackenzie Stuart samt domarna A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco och A. Touffait,

generaladvokat: F. Capotorti,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom dom av den 22 mars 1978, har Tribunal administratif de Paris enligt artikel 177 i EEG-fördraget ställt en fråga om giltigheten och tolkningen av

* Rättegångsspråk: franska.

artikel 3 i kommissionens förordning nr 499/76 av den 5 mars 1976 om ändring av förordning nr 193/75 av den 17 januari 1975 (EGT nr L 25, s. 10) om gemensamma tillämpningsföreskrifter för import-, export- och förutfastställelselicenser för jordbruksprodukter (EGT nr L 59, s. 18).

2 Det framgår av domen om hänskjutande att sökanden i målet vid den nationella domstolen, som mot ställande av säkerhet erhållit importlicenser för ett parti tomatkoncentrat från tredje land och som fört in denna vara inom licensernas giltighetstid, genom ett beslut av det franska interventionsorganet förvägrats frisläppande av säkerheten på den grunden att sökanden inte lagt fram importbevisen inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 3 i förordning nr 499/76.

3 Inför den nationella domstolen, där sökanden överklagat detta beslut, har sökanden gjort gällande att artikel 3 i förordning nr 499/76 är ogiltig, särskilt med den invändningen att den åsidosätter proportionalitetsprincipen, och dessutom framhållit att den strider mot syftet med och tanken bakom gemenskapens system med säkerheter.

4 Mot den bakgrunden har den nationella domstolen hos domstolen begärt ett förhandsavgörande om giltigheten och tolkningen av ovannämnda artikel.

5 Enligt kommissionens förordning nr 193/75 av den 17 januari 1975, skall de nationella interventionsorganen utfärda import- och exportlicenser först sedan en säkerhet ställts som, vilket också framgår av sjätte stycket i ingressen i den förordningen, skall garantera åtagandet att importera eller exportera under licensernas giltighetstid.

6 Det framgår av bestämmelserna i artikel 17.2 i förordningen att säkerheten endast frisläpps sedan det framlagts bevis för att tullformaliteterna för import eller export uppfyllts, vilket enligt bestämmelserna i punkt 3 i den artikeln skall ske genom uppvisande av exemplar nr 1 av licensen, som skall vara attesterat av det kontor där dessa formaliteter uppfyllts.

7 Enligt artikel 18.1 i förordningen, skall säkerheten frisläppas "så snart de bevis som avses i artikel 17.2 och 17.3 lagts fram".

8 Enligt artikel 18.2 och 18.3 i förordningen skall hela säkerheten förverkas, om den importerade eller exporterade nettomängden utgör mindre än 5 % av den i licensen angivna nettomängden, men kan frisläppas av medlemsstaterna i förhållande till de produktmängder, motsvarande eller större än det angivna procenttalet, för vilka bevis lagts fram enligt artikel 17.2 och 17.3.

9 En punkt 4 har lagts till i artikel 18 i förordning nr 193/75 genom artikel 3 i förordning nr 499/79, enligt vilken säkerheten skall förverkas om bevisen inte lagts fram inom sex månader från licensens sista giltighetsdag, utom vid force majeure.

10 Det framgår av lydelsen i tredje stycket i ingressen i förordning nr 499/76 att denna bestämmelse infördes "för att effektivisera förvaltningen".

11 Sökanden i målet vid den nationella domstolen har särskilt gjort gällande att det strider mot proportionalitetsprincipen att tillämpa samma sanktion då åtagandet att importera, vilket säkerheten skall garantera, inte fullgörs, som vid enbart en försening av framläggandet av bevis för att ett åtagande fullgjorts på riktigt sätt inom föreskriven tidsfrist.

12 Kommissionen hävdar i sitt skriftliga yttrande att artikel 3 i förordning nr 499/76 motiveras av att säkerheterna, innan den bestämmelsen infördes, förverkades med olika tidsfrister i de olika medlemsstaterna, och att detta ledde både till en diskriminerande behandling av näringsidkarna och till en snedvridning av systemet med säkerheter, vars syfte är att ge kommissionen möjlighet att noggrant följa situationen på marknaden.

13 Till detta kan läggas nödvändigheten av att, på det administrativa planet, fastställa en förfallodag för ett definitivt avslutande av dessa ärenden.

14 Under det muntliga förfarandet betonade kommissionen vidare den viktiga informerande funktion inom ramen för systemet med import- och exportlicenser som fylls av de ekonomiska aktörernas framläggande av bevis inför behöriga nationella organ – i form av exemplar 1 av licensen, försedd med attest från det tullkontor där tullformaliteterna uppfyllts – på att import- och exporttransaktionerna fullgjorts.

15 Det är enligt kommissionen enbart på detta sätt som de nationella organen, och genom dessa gemenskapens myndigheter, kan få exakt kännedom om antalet transaktioner som faktiskt genomförts på grundval av licenserna.

16 Vad beträffar proportionalitetsproblemet finns det anledning att pröva om den sanktion som föreskrivs i artikel 3 i förordning nr 499/76 vid underlåtenhet att respektera fristen för framläggande av bevis enligt den bestämmelsen, överskrider gränserna för vad som är lämpligt och nödvändigt för att nå önskat syfte.

17 Härvid måste i första hand understrykas att systemet med säkerheter, såsom

framgår av sjätte stycket i ingressen i förordning nr 193/75, är avsett att garantera fullgörandet av det frivilliga åtagandet att importera eller exportera under giltighetstiden för de licenser som utfärdats för detta ändamål.

18 Såsom redan anförts skall den sanktion som föreskrivs för åsidosättande av denna förpliktelse, enligt artikel 18.2 och 18.3 i den förordningen, huvudsakligen stå i proportion till graden av utebliven fullgörelse.

19 Å andra sidan föreskriver bestämmelserna i artikel 3 i förordning nr 499/76, med tanke på en "effektiv förvaltning", inte bara en frist för framläggande av dessa bevis utan också att hela säkerheten skall förverkas om denna frist inte respekteras.

20 Följaktligen måste denna fastställda sanktion för en överträdelse av betydligt mindre allvarligt slag än åsidosättandet av den förpliktelse som säkerheten skall garantera, till vilken sanktionen huvudsakligen är proportionell, betraktas som alltför sträng i förhållande till syftet att effektivisera förvaltningen av systemet med import- och exportlicenser.

21 Även om kommissionen, med tanke på olägenheterna med för sent framlagda bevis, hade rätt att införa den frist för framläggande av bevis som föreskrivs i artikel 3 i förordning nr 499/76, borde den vid överskridande av denna frist tillgripit en sanktion som är betydligt mindre betungande för berörda parter än förverkandet av hela säkerheten, och som är bättre anpassad till den verkan en sådant försummelse får i praktiken.

22 Även om det krävs för en effektiv förvaltning att ärendena inte förblir öppna på obestämd tid, måste det dock noteras att det endast är i undantagsfall som en sådan frist inte respekteras, eftersom ett dröjsmål strider mot exportörens eller importörens eget intresse, och denne normalt söker frisläppande av sin säkerhet så snart det är möjligt.

23 Följaktligen blir svaret på frågan från den nationella domstolen, att artikel 3 i förordning nr 499/76 är ogiltig.

Rättegångskostnader

De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.

Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led av beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående den fråga som genom beslut av den 22 mars 1978 förts vidare av Tribunal administratif de Paris – följande dom:

Artikel 3 i kommissionens förordning nr 499/76 av den 5 mars 1976 är ogiltig.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco Touffait

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 20 februari 1979.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

H. Kutscher
Ordförande